

REFERAT Social- og Beskæftigelsesudvalget d. 04-06-2025

Mødedato Onsdag d. 04. juni 2025 kl. 18:15

Mødested Lokale 398

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Referat fra udvalgets møde den 21. maj 2025.....	4
Budgettemadrøftelse: Integration og demokratiske værdier.....	5
Handicapsagsbarometeret 2024.....	6
Beskæftigelsesreform - politisk proces og tidsplan.....	7
Orienteringspunkter.....	8
Skriftlige orienteringer.....	9
Kurser, konferencer og sager på vej til byrådet.....	10
Kommende møder.....	11
Eventuelt.....	12
Svar på forslag fra EL om ghettolove og stop for nedrivninger af almene boliger.....	13

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2025-005538

Beslutninger

Godkendt. Dog var der enighed om, at rækkefølgen skulle være således:

2. Referat fra udvalgets møde den 7. maj 2025'
3. Handicapbarometeret 2024
4. Svar på forslag fra EL om ghettolove og stop for nedrivninger af almene boliger
5. Budgettemadrøftelse: Integration og demokratiske værdier
6. Beskæftigelsesreform – politisk proces og tidsplan
7. Orienteringspunkter
8. Skriftlige orienteringer
9. Kurser, konferencer og sager på vej til byrådet
10. Kommende møder
11. Eventuelt

Bilag

Dagsorden til mødet i Social- og Beskæftigelsesudvalget den 4. juni 2025

Punkt 2: Referat fra udvalgets møde den 21. maj 2025

EMN-2025-005538

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat af møde den 21. maj 2025 i Social- og Beskæftigelsesudvalget

Punkt 3: Budgettemadrøftelse: Integration og demokratiske værdier

EMN-2025-005538

Beslutninger

Embedsfolk fra forvaltningen orienterede om arbejdet med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol, herunder blandt andet målgruppen, samarbejdspartnere, indhold, forebyggelse med videre.

Udvalget stillede herefter supplerende spørgsmål i forhold til blandt andet målgruppen, vurderingen af særlig unges udsagn om vold fra forældrene, genopdragelsesrejser, succeskriterier, erfaringer fra udlandet, samarbejdet med civilsamfundet og forældrenes rolle.

Bilag

Forklæde

Forslag: Alle i Aarhus har ret til at leve et frit liv (opdateret 25.06.2025)

Oplæg (påført 04.06.2025)

Punkt 4: Handicapsagsbarometeret 2024

EMN-2025-005538

Beslutninger

Direktøren orienterede kort udvalget om resultatet af handicapsagsbarometeret 2024 forud for behandlingen i henholdsvis Magistraten og byrådet.

Der henvises til materialet under dagsordenspunktet.

Bilag

Forklæde

Indstilling

Handicapsagsbarometeret 2024 Voksne

Handicapsagsbarometeret 2024 Børn

Handicaprådets høringssvar vedr. handicapsagsbarometeret 2024

Punkt 5: Beskæftigelsesreform - politisk proces og tidsplan

EMN-2025-005538

Beslutninger

Embedsfolk fra forvaltningen gav en kort introduktion til tankerne bag den politiske tids- og procesplan i forhold til beskæftigelsesreformen, så det lokalpolitiske handlerum udnyttes bedst muligt.

Udvalget efterspurgte forvaltningens opstilling af forskellige scenarier, herunder et katalog til brug for den politiske drøftelse.

Direktøren redegjorde yderligere for de foreslåede modeller med henblik på en forventningsafstemning med udvalget.

Forvaltningen oplyste, at det efterspurgte katalog vil komme, når drøftelserne i udvalget er afsluttet.

Efter en drøftelse var der enighed i udvalget om at vælge model 1.

Bilag

Forklæde

Tids- og procesplan - Politisk arbejde med beskæftigelsesreformen

Punkt 6: Orienteringspunkter

EMN-2025-005538

Beslutninger

Intet at bemærke.

Punkt 7: Skriftlige orienteringer

EMN-2025-005538

Beslutninger

Udvalget spurgte ind til et konkret ansættelsesforhold, som forvaltningen vil vende skriftligt retur med.

Bilag

Svar på spørgsmål fra Mette Skautrup (K) angående enhedspriserne på de økonomisk udfordrede områder (påført 02.06.2025)

Perspektiver på Regeringen og KLs aftale om udmøntning af Beskæftigelsesreformen

Orientering om udspil til en værdighedsreform

Orientering om perspektiver på (sidste del af) Psykiatriplanen

Orientering vedrørende Skrænten

Opfølgning på fleksibel mødedag: Notat om status på 'Ung i Rusfamilie'

Punkt 8: Kurser, konferencer og sager på vej til byrådet

EMN-2025-005538

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Kurser og konferencer

Sager på vej til byrådet

Punkt 9: Kommende møder

EMN-2025-005538

Beslutninger

Ingen bemærkninger.

Bilag

Oversigt over foreslåede temaer til kommende udvalgmøder

Punkt 10: Eventuelt

EMN-2025-005538

Beslutninger

Forvaltningen blev gjort opmærksom på Børns Vilkårs nye undersøgelse ”Vold mod børn i Danmark 2025”.

Bilag

Årshjul over sager til Social- og Beskæftigelsesudvalget 2025

Punkt 11: Svar på forslag fra EL om ghettolove og stop for nedrivninger af almene boliger

EMN-2025-002095

Beslutninger

Hüseyin Arac, Katrine Vinther Nielsen, Anne Hammer, Mette Skautrup, Peter Sporleder og Gert Bjerregaard kunne tiltræde indstillingen i overensstemmelse med Magistratens anbefaling.
Mahad Yussuf tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA EL

Stop direkte diskrimination på grund af etnicitet.

Beslutningspunkter

1) Alle kommunens aktiviteter med henblik på salg, omdannelser eller nedrivninger af almene boliger begrundet i Almen Boliglovens paragraf 61a stk. 2 standses øjeblikkeligt.

Alle Udviklingsplaner i henhold til "Ghettolovene" stopper.

Begrundelse:

a) Hensyn til kommunens økonomi.

Kommunen pådrager sig erstatningsansvar ved at fortsætte nedrivninger, udviklingsplaner, nedbringelse af antal almene boliger, da det er overvejende sandsynligt at "Ghettolovene" indenfor 2 – 3 måneder af EU retten vil blive kendt ulovlige, direkte racediskriminerende og bryde med menneskerettigheden til en bolig.

b) Hensyn til mennesker, deres værdighed og rettigheder.

c) Hensyn til klima- og miljø. Ved byrådsbehandling af forslag fra EL den 19.6.24 efterlyste Bunyamin Simsek notat om klimabelastning ved nedrivning kontra renovering. Det notat er ikke fremsendt.

Redegørelse bedes fremlagt i byrådet til sagen her.

b) Bevar betalelige fællesejede boliger.

2) Alle magistratsafdelinger udarbejder et katalog over samtlige kommunens planer, politikker, retningslinjer, beslutninger, anvisninger, aftaler, registreringer o.a. forvaltning hvor etnicitet, "ikke-vestlige" eller "parallelsamfund" indgår direkte eller indirekte som kriterie, kategorisering, afgørelser, menneskesyn m.v. - i forvaltningen af "Ghettolove" såvel som andre love, som Social- og Beskæftigelseslove, Dagtilbudsloven, Folkeskolelove.

Begrundelse: EU retten forventes indenfor 2 – 3 måneder at kende brugen af det etniske kriterie "ikke-vestlig" for direkte diskriminerende, stigmatiserende og dermed ulovligt at anvende som kriterie i Danmark. Sag C.417/23

Derfor skal al indirekte og direkte anvendelse af kriteriet ophøre. For at være beredt til rettens afgørelse ønskes et overblik over den direkte og indirekte diskriminerende praksis med henblik på indstilling til byrådet, om hvad der skal rulles tilbage og hvordan nyt menneskesyn integreres i forvaltning og byråd.

3) Alle magistratsafdelinger udarbejder notat om hvilke strukturelle og økonomiske konsekvenser "ghettolovens", effektivering indtil videre har haft.

Eksempelvis forlyder det, at flere daginstitutioner i Gellerup har måttet lukke, fordi børn boende i området, jf. "Ghettolovene", ikke er tilladt at have plads i daginstitution i lokalområdet.

Motivation:

Jf. vedhæftede forslag til afgørelse fra Generaladvokaten i sag C-417/23 ved EU retten – kort fortalt og forslaget til afgørelse her CURIA - Dokumenter, så fremsatte EU rettens generaladvokat den 13.2.25 forslag til rettens 15 dommere om en afgørelse i den indbragte sag om "Ghettolovene" - indbragt af BL, FN og to boligområder om påstået diskrimination ud fra etnicitet i Danmark.

Forslaget forventes at blive fulgt af dommerne, når de afsiger dom om ca. 2 måneder.

Udpluk af generaladvokat Capeta s forslag til afgørelse:

Den danske lovgivning om almene boliger i omdannelsesområder udgør direkte forskelsbehandling på grund af etnicitet. Opdelingen i »vestlige« og »ikkevestlige« indvandrere og deres efterkommere er baseret på etnisk oprindelse.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når den mindre fordelagtige behandling er direkte baseret på etnisk oprindelse. Lovgivningen stiller disse lejere (i "omdannelsesområder", red.) i en sårbar situation for så vidt angår sikkerheden af deres ret til en bolig, hvilket således medfører en ringere behandling af disse personer i forhold til lejere i andre kvarterer, der befinder sig i en sammenlignelig situation, hvor størstedelen af befolkningen er af »vestlig« oprindelse.

Det etniske kriterium, som den danske lovgiver anvender, stigmatiserer den etniske gruppe, (hvis strukturelle ulemper med hensyn til deres evne til integration i det danske samfund er blevet erkendt) hvilket mindsker snarere end øger deres chancer for at blive integreret i dette samfund.

Ad 1) Enhedslisten fremsatte på byrådsmøde den 24.4.24 forslag om at stille nedrivningerne i Gellerup, Toveshøj og Bispehaven i bero, indtil der foreligger en afgørelse fra EU – retten.

Byrådsflertallet – alle partier undtagen Enhedslisten – afviste på byrådsmøde den 19.6.2024 Enhedslistens forslag om at stille nedrivninger af almene boliger i bero indtil, der foreligger afgørelse fra EU - domstolen i sag C-417/23. Den afgørelse, der nu ligger et forslag til

Se debat, indstilling og notater <https://dagsordener.aarhus.dk/vis?Referat-Aarhus-Byraad-d.19-06-2024-kl.16.00&id=c18afccc-ab03-4660-9f7a-1ba27c5cd381>

Byrådsflertallet afviste at stille nedrivningerne i bero med flg. begrundelse

”Den igangværende udvikling i Gellerup-Toveshøj og Bispehaven beror på en række politiske aftaler og beslutninger indgået af flertal i Aarhus Byråd imellem 2018 og 2021. At indstille arbejdet med udviklingsplanerne vil gå imod de politiske ambitioner om en blandet by uden udsatte boligområder.”

Størstedelen af de politiske aftaler og beslutninger vil være direkte diskriminerende og ulovlige at gennemføre, da de alle bygger på opdelingen af mennesker i ”vestlige” og ”ikke-vestlige”. Udviklingsplaner og ambitioner om blandet by bygger på den direkte diskriminerende opdeling af mennesker i ”vestlige” og ”ikke-vestlige”.

Vil byrådsflertallet ændre eller fastholde ulovlig og direkte racediskriminerende aftaler, beslutninger og ambitioner som f.eks. aftalen om Udsatte boligområder?

Byrådsbehandlingen var ledsaget af et juridisk notat fra HR og Jura af 16. maj 2024, hvoraf det fremgik, at de igangværende i bero stillede retssager anlagt mod / af lejerne i Gellerup / Bispehaven meget vel kan forventes at vare til efter år 2030 og at

”Hvis parallelsamfundslovgivningen måtte blive underkendt (af EU retten, Red.), vil Aarhus Kommune naturligvis tage afgørelsen til efterretning og indrette sig i henhold hertil”

Det er den tagen til efterretning, vi med dette forslag kommer med konkrete handlingsforslag til.

”Det er herefter op til staten at handle og sørge for at bringe den danske lovgivning i overensstemmelse med EU-retten. Det kan ikke udelukkes, at staten eventuelt vil kunne ifalde erstatningsansvar, hvis overtrædelsen af EU-retten har været tilstrækkeligt kvalificeret.”

Det må tilføjes, at det er op til kommunen at handle og sørge for at bringe kommunens forvaltning i overensstemmelse med EU-retten (og konventioner), uagtet om den danske lovgivning er i overensstemmelse med EU-retten (og konventioner). Jf. Tamilsagen.

Borgmesteren bedes redegøre for om overtrædelsen af EU-retten anses for tilstrækkelig kvalificeret i generaladvokatens forslag til afgørelse til at stat og kommune kan ifalde erstatningsansvar.

I så fald hvad er de økonomiske konsekvenser for kommunen i ansvaret?

Solveig Munk Formand for Teknisk Udvalg Medlem af Handicaprådet.

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Resume

Med henvisning til særligt verserende retssager ved EU-Domstolen har Enhedslisten stillet forslag om ”ghettolove og stop for nedrivning af almene boliger” (bilag 1). Det foreslås, at Byrådet afviser forslaget. MSB vurderer, at elementer af Enhedslistens forslag imødekommes af det planlagte beredskabsarbejde på området.

Aarhus Kommune fik den 26. februar 2025 udarbejdet et notat fra Advokatfirmaet Poul Schmith (bilag 2). Her blev det vurderet ”[...]at der ikke på nuværende tidspunkt er tilstrækkeligt grundlag for kommunen til at sige, at almenboligloven(red.) er i strid med EU-retten”, og at Aarhus Kommune derfor ”[...]fortsat bør handle i overensstemmelse med almenboliglovens bestemmelser.”

Samtidig blev det fastslået, at EU-retten har forrang for dansk lovgivning, og at Aarhus Kommune kan være underlagt en selvstændig pligt til at undlade at anvende danske lovregler alt efter EU-Domstolens konkrete konklusioner og de præmisser, som konklusionerne bygger på.

Med afsæt i ovenstående er der igangsat et tværmagistratsligt arbejde, der skal gøre Aarhus Kommune i stand til at handle i overensstemmelse med en eventuel dom, der går imod dansk lovgivning.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet afviser beslutningsforslagene fra Enhedslisten

At 2) Der arbejdes videre med en beredskabsplan forud for EU-Domstolens dom.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 26-02-2025

Punktnummer: 17

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 26. februar 2025 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Udvalg: Magistraten

Dato: 20-05-2025

Punktnummer: 6

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 20. maj 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelses indstilling af 6. maj 2025.

Alternativet tog forbehold.

Rådmand Nicolaj Bang var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 28-05-2025

Punktnummer: 9

Fremsendes til Social- og Beskæftigelsesudvalget til behandling i henhold til beslutning i byrådets møde den 28. maj 2025.

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 10-06-2025

Punktnummer: 23

Tilbagesendes Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse med bemærkning, at byrådet i sit møde den 10. juni 2025 har vedtaget Magistratens indstilling i overensstemmelse med erklæring fra Social- og Beskæftigelsesudvalget af 4. juni 2025.

Enhedslisten de Rød-Grønnes byrådsgruppe kunne ikke tiltræde indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Forslag fra generaladvokaten EU 13.02.2025

Bilag 3: Notat, 26.02.2025, Advokatfirmaet Poul Schmith

Bilag 4: Notat, 08.05.2024, MSB

Meningstilkendegivelse Organisationsbestyrelsen i Østjysk Bolig (påført 26.02.2025)

Bilag 1: Henvendelse til Tilsynet i Aarhus Kommune (påført 26.02.2025)

Byrådsdebat 26.02.2025

Byrådsdebat 28.05.2025

Udvalgserklæring

Notat MSB 02.06.2025 (påført 03.06.2025)

Notat af Advokatfirmaet Poul Schmith 02.06.2025 (påført 03.06.2025)

Byrådsdebat 10.06.2025